Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

KOMISJONI DIREKTIIV 95/44/EÜ,

26. juuli 1995,

millega kehtestatakse tingimused, mille alusel võib teatavaid nõukogu direktiivi 77/93/EMÜ I–V lisas loetletud kahjulikke organisme, taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid tuua ühendusse või teatavatele ühenduse kaitstavatele aladele või nende piires vedada katsete tegemiseks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks

(EÜT L 184 , 3.8.1995, lk 34)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni direktiiv 97/46/EÜ, 25. juuli 1997,	L 204	43	31.7.1997

▼B

KOMISJONI DIREKTIIV 95/44/EÜ,

26. juuli 1995,

millega kehtestatakse tingimused, mille alusel võib teatavaid nõukogu direktiivi 77/93/EMÜ I–V lisas loetletud kahjulikke organisme, taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid tuua ühendusse või teatavatele ühenduse kaitstavatele aladele või nende piires vedada katsete tegemiseks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiivi 77/93/EMÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, ([1]) viimati muudetud komisjoni direktiiviga 95/4/EMÜ, ([2]) eriti selle artikli 3 lõike 7 punkti e, artikli 4 lõiget 5, artikli 5 lõiget 5 ning artikli 12 lõiget 3c,

ning arvestades, et:

vastavalt direktiivi 77/93/EMÜ sätetele ei või selle direktiivi I ja II lisas loetletud kahjulikke organisme eraldi ega koos nimetatud direktiivi II lisas loetletud asjaomaste taimede või taimsete saadustega tuua ühendusse ega ühenduse teatavatele kaitstavatele aladele ning seal vedades levitada;

sama direktiivi kohaselt ei või selle III lisas loetletud taimi, taimseid saadusi ega muid tooteid tuua ühendusse või selle teatavatele kaitstavatele aladele;

samuti ei või nimetatud direktiivi IV lisas loetletud taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid tuua ühendusse või ühenduse teatavatele kaitstavatele aladele ega neid seal vedada, kui ei ole täidetud nimetatud lisas esitatud erinõuded;

nimetatud direktiivi V lisa B osas loetletud taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid, mis saabuvad kolmandatest riikidest, võib ühendusse tuua üksnes siis, kui need vastavad nimetatud direktiivis sätestatud standarditele ja nõuetele ning nendega on kaasas ametlik fütosanitaarkaart, mis niisugust vastavust kinnitab, ja kui nende vastavust kõnealustele nõuetele on ametlikult kontrollitud;

siiski sätestatakse nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 7 punktis e, artikli 5 lõikes 5 ja artikli 12 lõikes 3c, et kõnealuseid eeskirju ei kohaldata niisuguste kahjulike organismide, taimede, taimsete saaduste ja teiste toodete sissetoomise ja veo suhtes, mida kasutatakse katsete tegemiseks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks ühenduse tasandil kindlaksmääratud tingimustel;

seetõttu on tarvis kindlaks määrata tingimused, mida niisuguse sissetoomise ja veo puhul tuleb järgida, et vältida kahjulike organismide levimise ohtu;

kartuli aretusmaterjali sissetoomise tingimused on siiski juba kindlaks määratud komisjoni otsuses 80/862/EMÜ, ([3]) viimati muudetud otsusega 91/22/EMÜ, ([4]) ning seetõttu käesolev direktiiv neid ei mõjuta; lisaks sellele on ka kolmandatest riikidest pärit mulla ja kasvusubstraadi sissetoomise tingimused kindlaks määratud komisjoni otsuses 93/447/EMÜ, ([5]) viimati muudetud otsusega 94/9/EÜ, ([6]) ning seetõttu käesolev direktiiv neid ei mõjuta;

käesolev direktiiv ei mõjuta tingimusi, mis on materjali jaoks sätestatud nõukogu 3. detsembri 1982. aasta määrusega (EMÜ) nr 3626/82 ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise

([1]) EÜT L 26, 31.1.1977, lk 20.
([2]) EÜT L 44, 28.2.1995, lk 56.
([3]) EÜT L 248, 19.9.1980, lk 25.
([4]) EÜT L 13, 18.1.1991, lk 21.
([5]) EÜT L 209, 20.8.1993, lk 32.
([6]) EÜT L 7, 11.1.1994, lk 15.

▼B

konventsiooni ühenduses rakendamise kohta, ([1]) viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 558/95, ([2]) ja nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiiviga 90/220/EMÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta, ([3]) muudetud komisjoni direktiiviga 94/15/EMÜ, ([4]) ning ühenduse teiste täpsemate sätetega ohustatud looduslike looma- ja taimeliikide ning geneetiliselt muundatud organismide kohta;

käesoleva direktiiviga ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taimetervise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

▼M1

1. Liikmesriigid tagavad, et ükskõik milliseks teaduslike eesmärkide või katsete ning sordiaretusega seotud tegevuseks, edaspidi "tegevused", mis nõuavad direktiivi 77/93/EMÜ artikli 3 lõike 7 punktis e, artikli 4 lõikes 5, artikli 5 lõikes 5 ja artikli 12 lõikes 3c loetletud kahjulike organismide, taimede, taimsete saaduste ja muude esemete, edaspidi "materjal", kasutamist, esitatakse avaldus vastutavatele ametiasutustele enne sellise materjali ühendusse toomist või ühenduses või mõnel selle kaitstud alal transportimist.

▼B

2. Lõikes 1 nimetatud taotluses tuleb määratleda vähemalt järgmine teave:

— tegevuse eest vastutava isiku nimi ja aadress,

— materjali teaduslik nimi või teaduslikud nimed, sealhulgas asjaomane kahjulik organism, kui see on asjakohane,

— materjali liik,

— materjali kogus,

— koht, kust materjal on pärit, ning kolmandast riigist sissetoodud materjali puhul asjakohased dokumentaalsed tõendid,

— kavandatud tegevuste kestus, laad ja eesmärk, sealhulgas vähemalt teadusliku eesmärgiga katseteks või sordivalikuks läbiviidava töö kokkuvõte ja spetsifikatsioon,

— karantiinis hoidmiseks ja vajaduse korral kontrollimiseks ettenähtud konkreetse koha või kohtade aadress ja kirjeldus,

— vastavalt vajadusele esimese ladustamise või istutamise koht, pärast materjali ametlikku vabastamist,

— vajaduse korral kavandatav meetod pärast heakskiidetud tegevuse lõpetamist materjali hävitamiseks või töötlemiseks,

— kolmandast riigist sisseveetava materjali kavandatav ühenduse piiripunkt.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid kiidavad artiklis 1 osutatud taotluse vastuvõtmisel asjaomased tegevused heaks, kui on kindlaks tehtud, et I lisas sätestatud tingimused on täidetud.

Liikmesriigid võivad nimetatud heakskiidu igal ajal ära võtta, kui on kindlaks tehtud, et I lisas sätestatud tingimusi enam ei täideta.

2. Pärast lõikes 1 nimetatud tegevuste heakskiitmist lubab liikmesriik tuua taotluses osutatud materjali liikmesriiki või selle asjaomastele kaitstud aladele või seda seal vedada, tingimusel et kõnealuse materjaliga on kõikidel juhtudel kaasas volikiri katseteks, teaduslikeks eesmärkideks ja sordiaretuseks ettenähtud kahjulike organismide, taimede, taimsete saaduste või muude toodete sissetoomiseks või veoks (edaspidi

([1]) EÜT L 384, 31.12.1982, lk 1.
([2]) EÜT L 57, 15.3.1995, lk 1.
([3]) EÜT L 117, 8.5.1990, lk 15.
([4]) EÜT L 103, 22.4.1994, lk 20.

▼B

"volikiri") ning et see vastab II lisas esitatud näidisele ning on välja antud selle liikmesriigi vastutava ametiasutuse poolt, kus tegevused läbi viiakse; ja

a) ühendusest pärit materjali puhul:

i) kui päritolukohaks on teine liikmesriik, on päritoluliikmesriik nimetatud volikirja ametlikult kinnitanud materjali veoks karantiinitingimustes; ja

ii) direktiivi 77/93/EMÜ V lisa A osas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega on samuti kaasas taimepass, mis on välja antud vastavalt direktiivi 77/93/EMÜ artiklile 10 selle direktiivi artikli 6 kohaselt läbiviidud kontrolli alusel vastavuse kohta selles direktiivis sätestatud nõuetele, v.a nõuded mis tahes kahjulike organismide kohta, mille puhul on tegevused heaks kiidetud lõike 1 esimese lõigu alusel. Taimepassi tehakse järgmine kanne: "Käesolevat materjali veetakse direktiivi 95/44/EÜ alusel".

Juhul kui karantiinis hoidmiseks ettenähtud konkreetne koht või kohad asuvad teises liikmesriigis, annab taimepassi väljaandmise eest vastutav liikmesriik taimepassi välja üksnes teabe põhjal, mis käsitleb tegevuste heakskiitmise eest vastutavalt liikmesriigilt saadud lõike 1 esimeses lõigus osutatud heakskiitu, ning üksnes siis, kui kinnitatakse, et materjali veo ajal kohaldatakse karantiinitingimusi; ning

b) kolmandast riigist sissetoodud materjali puhul:

i) tagavad liikmesriigid, et nimetatud volikiri materjali päritolukoha kohta on välja antud asjakohaste dokumentaalsete tõendite alusel; ja

ii) direktiivi 77/93/EMÜ V lisa A osas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega on samuti kaasas fütosanitaarsertifikaat, mis on välja antud päritoluriigis vastavalt direktiivi 77/93/EMÜ artiklile 7 selle direktiivi artikli 6 kohaselt läbiviidud kontrolli alusel vastavuse kohta selles direktiivis sätestatud nõuetele, v.a nõuded mis tahes kahjulike organismide kohta, mille puhul on tegevused heaks kiidetud lõike 1 esimese lõigu alusel;

sertifikaati tehakse lahtrisse "Lisadeklaratsioon" järgmine kanne: "Käesolev materjal imporditakse direktiivi 95/44/EÜ alusel." Vajaduse korral määratletakse ka asjakohane kahjulik organism või asjaomased kahjulikud organismid.

Kõikidel juhtudel tagab liikmesriik, et materjali hoitakse nimetatud sissetoomise või veo ajal karantiinitingimustes ning et see veetakse otse ja viivitamata taotluses märgitud kohta või kohtadesse.

3. Vastutav ametiasutus jälgib heakskiidetud tegevusi ja tagab, et:

a) karantiinis hoidmise tingimused ja muud vastavalt I lisale määratletavad üldtingimused on täidetud kogu tegevuste sooritamise ajal, kontrollides õigel ajal tööruume ja tegevusi;

b) allpool sätestatud menetlused viiakse läbi vastavalt heakskiidetud tegevuste tüübile:

i) karantiinist vabastamiseks ettenähtud taimede, taimsete saaduste ja muude toodete puhul:

— taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid ei vabastata ilma vastutava ametiasutuse loata, edaspidi "ametlik vabastamine". Enne ametlikku vabastamist kohaldatakse taimede, taimsete saaduste ja muude toodete suhtes karantiinimeetmeid, sealhulgas katsete tegemist, ning need peavad olema tunnistatud vabaks mis tahes kahjulikest organismidest, välja arvatud organismid, mis esinevad ühenduses ega ole direktiivis 77/93EMÜ nimetatud,

— karantiinimeetmed, sealhulgas katsete tegemine, teostatakse selle asutuse või mis tahes muu ametlikult heakskiidetud asutuse teadusliku väljaõppega töötajate poolt ja viiakse läbi vastavalt käesoleva direktiivi III lisas nende taimede, taimsete saaduste ja muude toodete jaoks kehtestatud sätetele,

▼B

— kõik taimed, taimsed saadused ja muud tooted, mille puhul on selliseid meetmeid kasutades leitud, et need ei ole vabad esimeses taandes määratletud kahjulikest organismidest, ning kõik muud taimed, taimsed saadused ja muud tooted, millega need on kokku puutunud või mis võivad olla saastunud, hävitatakse või kohaldatakse nende suhtes asjakohast töötlust või karantiinimeetmeid, mille eesmärgiks on asjakohaste kahjulike organismide hävitamine; vastavalt kohaldatakse punkti ii teise lõigu sätteid;

ii) mis tahes muu materjali (sealhulgas kahjulikud organismid) puhul heakskiidetud tegevuse läbiviimise lõppedes ning kogu materjali puhul, mis leitakse olevat tegevuse kestel saastunud:

— materjal (sealhulgas kahjulikud organismid ja mis tahes saastunud materjal) ning kõik muud taimed, taimsed saadused ja muud tooted, mis on materjaliga kokku puutunud või mis on võinud saastuda, hävitatakse, steriliseeritakse või töödeldakse vastutava ametiasutuse poolt määrataval muul viisil, ja

— tööruumid ja rajatised, milles kõnealuseid tegevusi läbi viidi, steriliseeritakse või puhastatakse muul vastutava ametiasutuse poolt määrataval viisil;

c) materjali mis tahes saastumisest direktiivis 77/93/EMÜ loetletud kahjulike organismidega või mis tahes muude kahjulike organismidega, mida vastutav ametiasutus peab ühendusele ohtlikeks ja mis on avastatud tegevuse käigus, teatab tegevuste eest vastutav isik viivitamata vastutavale ametiasutusele, samuti teatab ta kõigist asjaoludest, mille on põhjustanud eespool nimetatud organismide pääsemine keskkonda.

4. Liikmesriigid tagavad, et tegevuste suhtes, mille puhul kasutatakse direktiivi 77/93/EMÜ III lisas loetletud taimi, taimseid saadusi ja muid tooteid, mis ei ole hõlmatud käesoleva direktiivi III lisa I–III jao A osaga, kohaldatakse asjakohaseid karantiinimeetmeid, sealhulgas katsete läbiviimist. Nendest karantiinimeetmetest teatatakse komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Kui vajalikud tehnilised andmed on kättesaadavad, lõpetatakse selliste karantiinimeetmete üksikasjade väljatöötamine ja need lisatakse käesoleva direktiivi III lisasse.

Artikkel 3

1. Enne iga aasta 1. septembrit saadavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva direktiivi alusel eelneval ühe aasta pikkusel 30. juunil lõppeval ajavahemikul sissetoodud ja veetud materjalide kogused ning teavitavad sellise materjali mis tahes saastumisest kahjulike organismidega, mis on samal ajavahemikul kindlaks tehtud karantiinimeetmete alusel, sealhulgas III lisa alusel läbiviidavad katsed.

2. Liikmesriigid teevad haldusalast koostööd käesoleva direktiivi alusel heakskiidetud tegevuste jaoks kehtestatud karantiinitingimuste ja -meetmete üksikasjade sätestamise osas direktiivi 77/93/EMÜ artikli 1 kohaselt asutatud või määratud ametiasutuste kaudu.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusaktid 1. veebruariks 1996. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused õigusaktid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile viivitamata siseriiklike õigusaktide teksti, mis nad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtavad. Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

▼B

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

I LISA

1. Käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 eesmärkide saavutamiseks kohaldatakse järgmisi üldtingimusi:

   — nende tegevuste laadi ja eesmärke, mille jaoks materjal sisse toodi või mille jaoks seda veetakse, peab hindama vastutav ametiasutus ja leidma need olevat kooskõlas direktiivis 77/93/EMÜ sätestatud katsete, teaduslike eesmärkide ja sordivaliku mõistega,

   — vastutav ametiasutus kontrollib kohas või kohtades, kus tegevused läbi viiakse, kas tööruumide ja rajatiste karantiinis hoidmise tingimused vastavad punkti 2 sätetele, ning kiidab need heaks,

   — vastutav ametiasutus piirab materjali kogust määrani, mis on heakskiidetud tegevuste jaoks küllaldane ning mis mingil juhul ei tohi ületada kindlaksmääratud koguseid, mida on võimalik tööruumides karantiinis hoida,

   — vastutav ametiasutus kontrollib tegevusi teostatavate töötajate teaduslikku ja tehnilist kvalifikatsiooni ning kiidab selle heaks.

2. Lõike 1 kohaldamisel peavad tegevuse läbiviimise kohas või kohtades asuvate tööruumide ja rajatiste karantiinis hoidmise tingimused olema piisavad, et tagada materjali ohutu käitlemine sellisel viisil, et kõiki asjakohaseid kahjulikke organisme hoitakse isoleerituna ning puudub oht kõnealuste kahjulike organismide levikuks. Iga taotluses märgitud tegevuse puhul määrab vastutav ametiasutus karantiinis hoitava kahjuliku organismi levikuohu, võttes arvesse materjali tüüpi ning kavandatud tegevust, samuti kahjuliku organismi bioloogiat, levimise viisi, mõju keskkonnale ja muid asjakohaseid tegureid, mis on seotud asjaomase materjali ohuga. Ohu hindamiste tulemuste põhjal sätestab vastutav ametiasutus vajaduse korral:

   a) tööruumide, rajatiste ja töövõtete puhul järgmised karantiinimeetmed:

      — füüsiline isoleerimine kõigist muudest taimedest/kahjulike organismidega saastunud materjalidest, sealhulgas ümbritsevate alade taimkatte kontrolli arvestamine,

      — tegevuste eest vastutava kontaktisiku määramine,

      — piiratud juurdepääs tööruumidele ja rajatistele ja vajaduse korral ümbritsevatele aladele üksnes töötajatele, kellel on vastav luba,

      — tööruumide ja rajatiste asjakohane identifitseerimine, märkides tegevuse tüübi ja vastutava isiku,

      — sooritatud tegevuste registri ja töömenetluste käsiraamatu pidamine, sealhulgas menetlused, mida kohaldatakse kahjulike organismide karantiinis hoidmisest vabastamisel,

      — asjakohased turva- ja häiresüsteemid,

      — asjakohased tõrjeabinõud, et hoida ära kahjulike organismide rajatistesse viimine ja seal levimine,

      — kontrollitavad menetlused materjalist proovide võtmiseks ja materjali vedamiseks tööruumide ja rajatiste vahel,

      — vajaduse korral jäätmete, pinnase ja vee kontrollitav kõrvaldamine,

      — asjakohane töötajate hügieeni tagamise ja desinfitseerimise kord, rajatised ja seadmed,

      — asjakohased meetmed ja tööruumid katsematerjali kõrvaldamiseks,

      — tööruumide ja menetluste (sealhulgas katsete tegemine) asjakohane indekseerimine; ja

   b) täiendavad karantiinimeetmed vastavalt kasutatavale materjalitüübile eriomasele bioloogiale ja epidemioloogiale ning heakskiidetud tegevusele,

      — säilitamine tööruumides, millesse töötajad pääsevad sisse läbi kaksikukse,

      — säilitamine alarõhu all,

      — säilitamine põgenemiskindlates mahutites, millel on asjakohane ava suurus ja muud tõkked, nt veetõke lestade jaoks, suletud pinnasemahutid ümarusside jaoks, elektrilised putukapüünised,

      — säilitamine eraldi teistest kahjulikest organismidest ja materjalidest, nt viirust sisaldavast väetisest, peremeesmaterjalist,

      — aretusmaterjali säilitamine juhtimisseadmetega varustatud valikupuurides,

      — kahjulike organismide ristamise vältimine piirkonnale omaste tüvede või liikidega,

      — kahjulike organismide püsikultuuride vältimine,

▼B

— säilitamine tingimustes, mis kontrollivad rangelt kahjulike organismide paljunemist, nt niisugustes keskkonnatingimustes, kus diapausi ei esine,

— säilitamine viisil, mille puhul ei saa esineda levikut diaspooride kaudu, nt tuleks vältida õhuvoolusid,

— menetlused kahjulike organismide kultuuride parasiitidest ja teistest kahjulikest organismidest puhtuse kontrollimiseks,

— asjakohased materjali kontrolliprogrammid võimalike vektorite kõrvaldamiseks,

— *in vitro* tegevuste puhul materjali käitlemine steriilsetes tingimustes: labori varustamine aseptiliste menetluste kasutamiseks,

— vektorite kaudu levivate kahjulike organismide säilitamine niisugustes tingimustes, et levik vektorite kaudu oleks välistatud, nt kontrollitav ava suurus, pinnase isoleerimine,

— hooajaline isoleerimine tagamaks, et tegevused viiakse läbi väikese fütosanitaarohuga ajavahemikel.

▼B

II LISA

Näidisvolikiri katseteks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks ettenähtud kahjulike organismide, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete sissetoomiseks ja/või veoks

▼B

EUROOPA ÜHENDUSED **VOLIKIRI**

1. Kaubasaatja nimi ja aadress / Päritoluriigi taimekaitseorganisatsioon	**Volikiri** **katseteks, teaduslikel eesmärkidel ja sordivalikuks ettenähtud kahjulike organismide, taimede, taimsete saaduste ja muude toodete sissetoomiseks ja/või veoks (välja antud direktiivi 95/44/EÜ alusel)**
2. Heakskiidetud tegevuse eest vastutava isiku nimi ja aadress	3. Välja andnud liikmesriigi vastutava ametiasutuse nimi
4. Karantiinis hoidmiseks ettenähtud koha või kohtade aadress(id) ja kirjeldus(ed)	5. Päritolukoht (kolmandast riigist pärit materjalile lisatud dokumentaalsed tõendid)
	6. Taimepassi number: või fütosanitaarsertifikaadi number:
7. Kolmandast riigist sissetoodud materjali deklareeritud piiriületuspunkt	

8. Materjali (sh asjaomaste kahjulike organismide) teaduslik nimetus	9. Materjali kogus
10. Materjali tüüp	
11. Lisadeklaratsioon Käesolev materjal tuuakse ühendusse / veetakse ühenduses (1) direktiivi 95/44/EÜ alusel	
12. Lisateave	
13. Materjali päritoluliikmesriigi vastutava ametiasutuse kinnitus Kinnitamise koht: Kuupäev: Volitatud ametniku nimi ja allkri:	14. Välja andnud vastutava ametiasutuse pitser Väljaandmise koht: Kuupäev: Volitatud ametniku nimi ja allkiri:

(1) Mittevajalik maha tõmmata.

▼B

III LISA

KARANTIINIST VABASTAMISEKS ETTENÄHTUD TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE JA MUUDE TOODETE KARANTIINIMEETMED, SEALHULGAS KATSETE TEGEMINE

A OSA

Teatavate direktiivi 77/93/EMÜ III lisas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodete puhul

I jagu: *Liikide Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf. ja nende hübriidide taimed, v.a viljad ja seemned*

1. Taimse materjali suhtes kohaldatakse vajaduse korral asjakohaseid ravimenetlusi, nagu on sätestatud FAO/IPGRI tehnilistes suunistes.

2. Pärast punktis 1 nimetatud ravimenetluste tegemist kohaldatakse taimse materjali suhtes täies ulatuses indekseerimismenetlusi. Kogu taimset materjali, sh indikaatortaimi hoitakse heakskiidetud tööruumides I lisas sätestatud karantiinitingimuste kohaselt. Taimset materjali, mis kavatsetakse ametlikuks vabastamiseks heaks kiita, hoitakse tavalisele vegetatsiooniperioodile omastes tingimustes ning selle suhtes kohaldatakse saabumisel ja hiljem asjakohasel ajal indekseerimisperioodi jooksul visuaalset vaatlust kahjulike organismide (sealhulgas kõigi direktiivis 77/93/EMÜ loetletud asjakohaste kahjulike organismide) märkide ja sümptomite avastamiseks.

3. Punkti 2 kohaldamisel indekseeritakse taimne materjal kahjulike organismide suhtes (testitud ja identifitseeritud) järgmise korra kohaselt.

3.1 Katsete tegemisel kasutatakse asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi (sh *Citrus sinensis* (L.) Osbeck, C. *aurantifolia* Christm. Swing, C. *medica* L., *C. reticulata* Blanco ja *Sesamum* L.), et avastada vähemalt järgmisi kahjulikke organisme:

a) *Citrus greening bacterium*

b) *Citrus variegated chlorosis*

c) *Citrus mosaic virus*

d) *Citrus tristeza virus* (kõik isolaadid)

e) *Citrus vein enation woody gall*

f) *Leprosis*

g) *Naturally spreading psorosis*

h) *Phoma tracheiphila* (Petri) Kanchaveli & Gikashvili

i) *Satsuma dwarf virus*

j) *Spiroplasma citri Saglio et al*

k) *Tatter leaf virus*

l) *Witches' broom* (MLO)

m) *Xanthomonas campestris* (kõik *Citrus*ele patogeensed tüved).

3.2 Niisuguste haiguste puhul nagu närbumistõbi ja sellele sarnased haigused, mille jaoks ei ole lühiajalisi indekseerimismenetlusi, tuleb saabumisel taimse materjali suhtes kohaldada meristeemmeetodit steriilses kultuuris kasvatatud seemikalusel, nagu on sätestatud FAO/IPGRI tehnilistes suunistes, ning saadud taimede suhtes kohaldada punktis 1 nimetatud ravimenetlusi.

4. Taimse materjaliga, mille suhtes kohaldatakse punktis 2 osutatud visuaalset vaatlust ja millel täheldatakse kahjulike organismide märke ja sümptomeid, viiakse läbi uuringud (sealhulgas vajaduse korral katsete tegemine), et nii palju kui võimalik määrata kindlaks need kahjulikud organismid, mis kõnealuseid märke ja sümptomeid põhjustavad.

II jagu: *Istutamiseks ettenähtud liikide Cydonia Mill., Malus Mill., Prunus L. ja Pyrus L. ning nende hübriidide ja liigi Fragaria L. taimed, v.a seemned*

1. Taimse materjali suhtes kohaldatakse vajaduse korral asjakohaseid ravimenetlusi, nagu on sätestatud FAO/IPGRI tehnilistes suunistes.

2. Pärast punktis 1 nimetatud ravimenetluste tegemist kohaldatakse taimse materjali suhtes täies ulatuses indekseerimismenetlusi. Kogu taimset materjali, sealhulgas indikaatortaimi hoitakse heakskiidetud tööruumides I lisas sätestatud karantiinitingimuste kohaselt. Taimset materjali, mis kavatsetakse ametlikuks vabastamiseks heaks kiita, hoitakse tavalisele vegetatsiooniperioodile omastes tingimustes ning selle suhtes kohaldatakse saabumisel ja

▼B

hiljem asjakohasel ajal indekseerimisperioodi jooksul visuaalset vaatlust kahjulike organismide (sealhulgas kõigi direktiivis 77/93/EMÜ loetletud asjakohaste kahjulike organismide) märkide ja sümptomite avastamiseks.

3. Punkti 2 kohaldamisel indekseeritakse taimne materjal kahjulike organismide suhtes (testitud ja identifitseeritud) järgmise korra kohaselt:

3.1 Liigi *Fragaria* L. puhul kasutatakse sõltumata taimse materjali päritoluriigist katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi (*Fragaria vesca*, F. *virginiana* ja *Chenopodium* spp.), et avastada vähemalt järgmisi kahjulikke organisme:

a) *Arabis mosaic virus*

b) *Raspberry ringspot virus*

c) *Strawberry crinkle virus*

d) *Strawberry latent "C" virus*

e) *Strawberry latent ringspot virus*

f) *Strawberry mild yellow edge virus*

g) *Strawberry vein banding virus*

h) *Strawberry witches' broom mycoplasm*

i) *Tomato black ring virus*

j) *Tomato ringspot virus*

k) *Colletotrichum acutatum Simmonds*

l) *Phytophthora fragariae* Hickman var *fragariae* Wilcox & Duncan

m) *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King.

3.2 Liigi *Malus* Mill puhul:

i) kui taimne materjal on pärit riigist, mis teadaolevalt ei ole vaba mõnest järgmisest kahjulikust organismist:

a) *Apple proliferation mycoplasm*; või

b) *Cherry rasp leaf virus (American)*,

kasutatakse katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada asjakohaseid kahjulikke organisme, ning

ii) sõltumata taimse materjali päritoluriigist, kasutatakse katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada vähemalt järgmised kahjulikud organismid:

a) *Tobacco ringspot virus*

b) *Tomato ringspot virus*

c) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al*.

3.3 Liigi *Prunus* L. korral vastavalt vajadusele kõikide *Prunus*e liikide puhul:

i) kui taimne materjal on pärit riigist, mis teadaolevalt ei ole vaba mõnest järgmisest kahjulikust organismist:

a) *Apricot chlorotic leafroll mycoplasm*;

b) *Cherry rasp leaf virus (American)*; või

c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier *et al*.) Young *et al*.,

kasutatakse katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada asjakohaseid kahjulikke organisme, ning

ii) sõltumata taimse materjali päritoluriigist, kasutatakse katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada vähemalt järgmised kahjulikud organismid:

a) *Little cherry pathogen* (mujalt kui Euroopast pärit isolaadid)

b) *Peach mosaic virus (American)*

c) *Peach phony rickettsia*

d) *Peach rosette mosaic virus*

e) *Peach rosette mycoplasm*

f) *Peach X-disease mycoplasm*

g) *Peach yellows mycoplasm*

h) *Plum line pattern virus (American)*

i) *Plum pox virus*

j) *Tomato ringspot virus*

▼B

k) *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye.

3.4 Liikide *Cydonia* Mill. ja *Pyrus* L. puhul kasutatakse taimse materjali päritoluriigist sõltumata katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada vähemalt järgmised kahjulikud organismid:

a) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al*.

b) *Pear decline mycoplasm*.

4. Taimse materjaliga, mille suhtes kohaldatakse punktis 2 osutatud visuaalset vaatlust ja millel täheldatakse kahjulike organismide märke ja sümptomeid, viiakse läbi uuringud (sealhulgas vajaduse korral katsete tegemine), et nii palju kui võimalik määrata kindlaks need kahjulikud organismid, mis kõnealuseid märke ja sümptomeid põhjustavad.

III jagu: *Liigi Vitis L. taimed, v.a viljad*

1. Taimse materjali suhtes kohaldatakse vajaduse korral asjakohaseid ravimenetlusi, nagu on sätestatud FAO/IPGRI tehnilistes suunistes.

2. Pärast punktis 1 nimetatud ravimenetluste tegemist kohaldatakse taimse materjali suhtes täies ulatuses indekseerimismenetlusi. Kogu taimset materjali, sealhulgas indikaatortaimi, hoitakse heakskiidetud tööruumides I lisas sätestatud karantiinitingimustes. Taimset materjali, mis kavatsetakse ametlikuks vabastamiseks heaks kiita, hoitakse tavalisele vegetatsiooniperioodile omastes tingimustes ning selle suhtes kohaldatakse saabumisel ja hiljem asjakohasel ajal indekseerimisperioodi jooksul visuaalset vaatlust kahjulike organismide (sealhulgas kahjuri *Daktulosphaira vitifoliae* (Fitch) ja kõigi direktiivis 77/93/EMÜ loetletud asjakohaste kahjulike organismide) märkide ja sümptomite avastamiseks.

3. Punkti 2 kohaldamisel indekseeritakse taimne materjal kahjulike organismide suhtes (testitud ja identifitseeritud) järgmise korra kohaselt:

3.1 Kui taimne materjal on pärit riigist, mis teadaolevalt ei ole vaba mõnest järgmisest kahjulikust organismist:

i) *Ajinashika disease*

Katsete tegemisel kasutatakse asjakohaseid laboratoorseid meetodeid. Negatiivse tulemuse puhul indekseeritakse taimne materjal viinamarjasordile “Koshu” ja hoitakse vähemalt kahe järgmise vegetatsiooniperioodi vältel vaatluse all.

ii) *Grapevine stunt virus*

Katsete tegemisel kasutatakse asjakohaseid indikaatortaimi, sealhulgas viinamarjasorti “Campbell Early”, ja hoitakse ühe aasta jooksul vaatluse all.

iii) *Summer mottle*

Katsete tegemisel kasutatakse asjakohaseid indikaatortaimi, sealhulgas viinamarjasorte “Sideritis”, “Cabernet-Franc” ja “Mission”.

3.2 Sõltumata taimse materjali päritoluriigist, kasutatakse katsete tegemisel asjakohaseid laboratoorseid meetodeid ning vajaduse korral indikaatortaimi, et avastada vähemalt järgmised kahjulikud organismid:

a) *Blueberry leaf mottle virus*

b) *Grapevine Flavescence dorée* MLO ja teised *grapevine yellows* viirused

c) *Peach rosette mosaic virus*

d) *Tobacco ringspot virus*

e) *Tomato ringspot virus* (tüvi *yellow vein* ja teised tüved)

f) *Xylella fastidiosa* (Well & Raju)

g) *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems *et al*.

4. Taimse materjaliga, mille suhtes kohaldatakse punktis 2 osutatud visuaalset vaatlust ja millel täheldatakse kahjulike organismide märke ja sümptomeid, viiakse läbi uuringud (sealhulgas vajaduse korral katsete tegemine), et nii palju kui võimalik määrata kindlaks need kahjulikud organismid, mis kõnealuseid märke ja sümptomeid põhjustavad.

▼M1

IV jagu: *Istutamiseks ettenähtud Solanum L. võsundeid või mugulaid moodustavad liikide taimed või nende hübriidid*

1. Taimematerjal allutatakse vastavalt vajadusele FAO/IPGRI tehnilises juhendis ette nähtud ravimenetlusele.

▼M1

2. Pärast punktis 1 ette nähtud ravimenetluste läbiviimist viiakse kõigil taimematerjali ühikutel läbi testmenetlused. Kogu taimematerjali, k.a testitavat materjali tuleb hoida heakskiidetud tingimustes vastavalt I lisas sätestatud karantiinireeglitele. Ametlikuks maalelubamiseks mõeldud taimi hoitakse testmenetluste läbiviimise ajal normaalsetes kasvutingimustes ning neid jälgitakse regulaarselt, tuvastamaks kõikide direktiivis 77/93/EMÜ loetletud asjakohaste kahjulike organismide ja *potato yellow vein disease*'i sümptomite ning märkide võimalikku ilmnemist.

3. Punktis 2 sätestatud testmenetlused peavad järgima punkti 5 tehnilisi nõudeid selleks, et määrata kindlaks vähemalt järgmiste kahjulike organismide esinemine:

   — Bakterid

      a) *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*;

      b) *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith.

   — Viirused ja viiruselaadsed organismid;

      a) *Andean potato latent virus*;

      b) *Potato black ringspot virus*;

      c) *Potato spindle tuber viroid*;

      d) *Potato yellowing alfamovirus*;

      e) *Potato virus* T;

      f) *Andean potato mottle virus*;

      g) Üldlevinud kartuliviirused A, M, S, V, X ja Y (k.a Y^o, Y^n ja Y^c) ja keerdlehisus.

   Kartuli bioloogilise seemne puhul viiakse siiski läbi testmenetlused vähemalt punktides a ja e toodud viiruste ja viiruselaadsete organismide kindlakstegemiseks.

4. Punktis 2 sätestatud vaatlustele allutatud taimematerjalil kahjulike organismide esinemise sümptomite ja märkide ilmnemisel tuleb neid uurida ja vajaduse korral testida, et võimalikult täpselt märke ja sümptomeid põhjustavad organismid kindlaks teha.

5. Punktis 3 viidatud tehniliste sätete sisu on järgmine:

   — Bakterid

      1. Mugulate puhul võetakse proovid kõigist proovipartii mugulate basaalsetest tippudest. Proovipartii standardsuurus on 200 mugulat. Siiski saab sama protseduuri kohaldada ka juhul, kui proovis on vähem kui 200 mugulat.

      2. Noorte taimede ja pistikute, k.a mikrotaimede puhul tuleb proov võtta varre alumisest osast või juurtest, kui see on asjakohane.

      3. Järgmise põlvkonna mugulate või mugulaid mitte moodustavate taimede puhul varre alaosa testimise puhul soovitatakse taimel pärast punktides 1 ja 2 sätestatud teste lasta läbida üks normaalne kasvutsükkel.

      4. Punktis 1 mainitud materjalil *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al* haigustekitajate kindlakstegemiseks kasutatakse nõukogu direktiivi 93/85/EMÜ I lisas ([1]) sätestatud ühenduse testimismeetodit. Seda testi võib kasutada ka punktis 2 sätestatud materjali puhul.

      5. Punktis 1 mainitud materjali puhul saab haigusetekitaja *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith ühenduse ajutiseks ametlikuks testimismeetodiks komisjoni otsuse lisas sätestatud testimismeetod, millega asendatakse Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsiooni poolt haigusetekitaja *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith, suhtes kehtestatud karantiiniprotseduur nr 26. Seda testi võib kasutada ka punktis 2 sätestatud materjali puhul.

   — Viirused ja viiruselaadsed organismid, v.a *potato spindle tuber viroid*

      1. Taimematerjalile (mugulad, noored taimed ja pistikud, k.a mikrotaimed) tuleb teha vähemalt üks seroloogiline test kõigi nimekirjas loetletud kahjulike organismide tuvastamiseks, v.a *potato spindle tuber viroid*. Test sooritatakse kas õitsemise ajal või vahetult enne õitsemist ja negatiivse tulemuse andnud materjali puhul viiakse läbi lisatestimine indikaatortaimede abil. Keerdlehisuse tuvastamiseks tehakse kaks seroloogilist testi.

([1]) EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1.

▼M1

2. Bioloogilise seemne puhul on miinimumnõudeks seroloogiline test või kui seroloogiline test pole võimalik, siis indikaatortaimedega test. Ülimalt soovitav on teatud osa negatiivsete tulemuste uuesti testimine ning kaheldavate tulemuste korral erineva meetodi abil uuesti testimine.

3. Punktis 1 ja 2 sätestatud seroloogilisteks ja bioloogilisteks testideks võetakse proovid vähemalt varre kahest kohast, sh võetakse üks noor väljaarenenud leht varre tipust ja üks vanem leht varre keskosast. Võimaliku mittesüsteemse infektsiooni esinemise kindlaksmääramiseks võetakse igast varrest proov. Seroloogilisteks testideks võetud proove ei tohi omavahel segada, v.a juhul, kui konkreetses meetodis on segamisvahekord ette nähtud. Siiski võib samalt varrelt võetud lehtedest panna kokku ühe proovi iga taime kohta. Bioloogiliste testide korral võib kokku panna maksimaalselt viis taime vähemalt kahe indikaatortaime inokuleerimiseks.

4. Punktis 1 ja 2 sätestatud bioloogilisteks testideks kasutatakse Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsiooni (EPPO) nimekirjas sisalduvaid indikaatortaimi või muid ametlikult heaks kiidetud indikaatortaimi, mille puhul on tõestatud, et nad sobivad viiruste diagnoosimiseks.

5. Karantiinist vabastatakse vaid otseselt testitud materjal. Silmade testimise puhul vabastatakse karantiinist ainult silmast kasvatatud järgmine põlvkond. Mugulaid ei vabastata karantiinist, vältimaks võimalikke probleeme mittesüsteemsete nakkustega.

— Potato spindle tuber viroid

1. Igasuguse materjali korral testitakse kasvuhoones kasvatatavaid taimi niipea, kui nad on juurdunud, kuid enne õitsemist ja tolmlemist. Mugulate võrsete/*in vitro* taimede/seemikute teste loetakse vaid esialgseteteks testideks.

2. Prooviks võetakse üks täiesti väljaarenenud leht taime iga varre tipust.

3. Testimiseks mõeldud materjali kasvatatakse vähemalt 18 °C (eelistatavalt üle 20 °C) juures ja vähemalt 16 tunni pikkuse päevaga.

4. Testimismenetlusena kasutatakse kas radioaktiivset või mitteradioaktiivset c-DNA või RNA hübridisatsiooni, pööratud polüakrüülamiidgeel-elektroforeesi (hõbeindikaatoriga) või RT-PCRi.

5. Hübridisatsiooni, pööratud polüakrüülamiidgeel-elektroforeesi puhul võib maksimaalselt koos testida viit taime. Rohkemate taimede koos testimist tuleb eraldi põhjendada.

▼B

B OSA

Direktiivi 77/93/EMÜ II ja IV lisas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodete jaoks

1. Ametlikud karantiinimeetmed hõlmavad nõuetekohast kontrolli või katsete tegemist direktiivi 77/93/EMÜ I ja II lisas loetletud asjakohaste kahjulike organismide puhul ning need viiakse läbi vastavalt direktiivi 77/93/EMÜ IV lisas sätestatud erinõuetele. Nende erinõuete suhtes kasutatakse karantiinimeetmetena direktiivi 77/93/EMÜ IV lisas sätestatud meetodit või muid samaväärseid ametlikult heakskiidetud meetmeid.

2. Vastavalt lõike 1 sätetele peavad taimed, taimsed saadused ja muud tooted olema vabad asjakohastest kahjulikest organismidest, mis on direktiivi 77/93/EMÜ I, II ja IV lisas nende taimede, taimsete saaduste ja muude toodete puhul nimetatud.